

Hirek – közlemények

Megalakult a MTESZ nyelvművelő és Fordítói Szakosztálya.

A szakosztály június 26-án a MTESZ székházában tartotta meg alakuló közgyűlését. Az elnöklő Bárány Nándor röviden vázolta a szakosztály célkitűzéseit, majd Tarján György számolt be az előkészítőbizottság munkájáról. Nagy Ernő ismertette az ügyrendet és a szakosztály féléves munkaprogramját. Wittmann Károly a MTESZ vezetősége nevében üdvözölte az alakuló közgyűlést és ismertette a szakosztály működését meghatározó MTESZ alapszabályait. Köpeczi Béla kiadói főigazgató hozzászólásában kijelentette, hogy a szakosztály terminológiai tevékenységétől a fordítások színvonalának emelkedését várja, ami könyvkiadásunk fontos érdeke. Az alakuló közgyűlés a következő vezetőséget választotta meg: Elnök: Mosonyi Emil, Kossuth-díjas egy.tan.MTA.lev.tag. Társelnökök: Köpeczi Béla, kiadói főigazgató, Bárány Nándor, Kossuth-díjas egy.tan.MTA.lev.tag, Kovács K.Pál, Kossuth-díjas egy.tan.MTA.lev.tag, Rácz Imre, egy.tan.MTA.lev.tag, Ország László, egy.tan., Wittmann Károly, MTESZ központi titkár, Dombay Tibor, Kossuth-

díjas kut.int.ig. Titkár: Tarján György, okl.gm. Szabv.Hiv. oszt. vez. Vezetőség: Dobosy Imre, az OFFI igazgatója, Török István, a Műszaki Kiadó irodalmi vezetője, Fenyő László az OMK osztályvezetője, Beliczay András okl.v.m.oszt.vez.dr.Tiboldy László, a TTIT oszt.vez.dr.Pozsonyi Frigyes, a Tálalmányi Hiv. főmérnöke, Simonyi Dénes, iparigazgató. Intézőbizottság: Árvai László, könyvtárvezető, Bálint András, szó-társzerkesztő, dr.Karcsay Sándor, az OFFI revizora, dr.Klár János, főisk.tanár, Koczkar Ernő, mérnök, szakíró, Nagy Ernő, főisk. tanár, OMK főlektor. Az alakuló közgyűlésen, amelyen mintegy 400 fordító, lektor, szerkesztő stb.jelent meg, számos hozzászólás hangzott el, és sok olyan gondolat merült fel, amelyek hasznos támpontul szolgálnak a szakosztály munkatervének kialakítására.

x

Az ÁKV Könyvtárellátó Osztálya augusztus 25-i megrendelési határidővel vállalta a MNOSz-53 sz.szabvány szerinti katalógusszekrények elkészíttetését.

x

A SZOCIALISTA VASUTÉRT, a MÁV Vasuti Főosztály és a Vasutasok Szakszervezetének hetilapja augusztus 20.-i számában cikket közöl az 50 000 kötetes vasuti szakkönyvtárról. Megemlíti, hogy a könyvtár segítségével már számtalan ötlet, találmány, ujitás indult el, hogy a vasutat gazdagítsa. Könyvállományát és több száz bel- és külföldi folyóiratát a két év előtti 60-nal szemben, ma már közel ezer vasuti dolgozó olvassa. A lap nyilvánosságán keresztül kéri a pénzügyi kormányzatunkat, hogy az általuk megrendelt, s munkájukhoz feltétlenül szükséges külföldi folyóiratok közül ne töröljenek deviza nehézségekre hivatkozva. Amint írják "ezek a műszaki lapok számunkra nélkülözhetetlenek, s hiányuk valószínűleg sokkal nagyobb kárt okoz fejlődésünkben, munkánkban, mint amennyi a megtakarítás!"

x

A KÖZLEKEDÉSI ÉRTESÍTŐ, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium hivatalos lapja július 28-i számában felhívást közöl "a műszaki tájékoztatás hatékonyabb igénybevételére". A közlemény méltatja annak a tájékoztató anyagnak jelentőségét, amely külföldi műszaki folyóiratokban megjelent tanulmányok, szakcikkek tartalmáról ad hírt. Ismerteti az OMK szerkesztésében megjelenő Műszaki Lapszemléket, és végül felhívja az üzemek, vállalatok és intézetek vezetőinek fi-

gyelmét, "hogy a külföldi műszaki fejlődés eredményeinek hatékonyabb elterjesztése érdekében gondoskodjanak arról, hogy a Műszaki Lapszemlékben közölt anyagot az ebből a szempontból elsősorban számbajövő műszaki káderek hónapról-hónapra gondosan tanulmányozzák".

x

A szakirodalom tanulmányozásának gazdaságosságát Amerikában, egy ipari ülésen a következőképpen foglalták össze: Megállapítható, hogy jelenleg a megfelelő szakirodalom felkutatására fordított összeg 1 százalékos csökkentése az USA-ban évente kb. 15-20 millió dollár megtakarítást eredményezne. Ez az összeg a következő években tovább fog emelkedni. Ez a tény igazolja a dokumentációs központok felállítására támasztott igényeket. Ezeknek a központoknak a szükséges felvilágosításokat a legrövidebb időn belül kellene megadniuk. Ily módon 150 millió dollár is megtakaríthatóvá válna.
/Ausgewandte Chemie, 1956. júl. 21./

x

A Bányásznap alkalmával Vértesi Klára elvtársnőt, a Szénbányászati Minisztérium műszaki könyvtárának vezetőjét a "Bányászat kiváló dolgozója" címmel és jelvénnnyel tüntették ki.

x

A SPECIAL LIBRARIES 1955. évi szeptemberi száma idézi dr. Vagtboy professzornak az Amerikai Kémikusok Egyesületében elmondott beszédét, mely szerint "a műszaki irodalomból kb. 60 millió oldal jelenik meg, évente a világon. Ez egyenlő 100 000 kötet 600 oldalas könyvvel. Ha 10 kötetet 1 láb-nak /0.305 m/ számítunk, úgy ez 10 000 láb hosszúságú, azaz 2 mérföldnyi polcot igényelne."

x

Az Amerikai Szakkönyvtárosok Egyesületében elhangzott beszédében S.E. Brown kijelentette: "A műszaki irodalom különleges értékét bizonyítja az a példa, hogy 3 millió dollár értékű - a második világháború során megszerzett - német műszaki dokumentáció az USA-nak 70 millió dolláros megtakarítást jelentett a repülésügyi kutatások terén." / Special Libraries, 1955. szept./

x

A Lenin Kohászati Művek központi műszaki könyvtára rendszeresen lefordítja és sokszorosítva terjeszti a SZTAL' és a METALLURGIJA című szovjet folyóiratok minden cikkének címét.

x

A dokumentáció, mint a vállalatvezetés nélkülözhetetlen eszköze. A CHEMISCHE INDUSTRIE /Düsseldorf/ folyóirat az 1956. júniusi számában K. Fill beható tanulmány tárgyává tet-

te a dokumentáció szerepét a vállalatvezetés szempontjából. Többek között kifejti, hogy a vállalat termékeire és az alkalmazott eljárásokra vonatkozó szakirodalom rendszeres figyelemmel kísérése ma már a vállalatvezetés lényeges feladata lett. A dokumentáció fenntartására szolgáló kiadások a termelést előmozdító üzemi költségeknek minősülnek. Mértékük kisebb vállalatok esetében minimálisan évi 20-30 000 DM, felső határuk jóformán meg sem mondható, de nem tekinthető túlzásnak, ha a szakirodalmi dokumentációra a vállalat teljes forgalmának 1/2 - 1 %-át fordítja.

x

Tanulj, ujjts a műszaki irodalomból. A Klement Gottwald-gyárban a műszaki irodalomból Szandtner Frigyes a revolverfúrófej alkalmazására tett ujitási javaslatot. A revolverfej bármely fúrógép orsójára felszerelve lehetővé teszi több fúrószerszám /több méretű csigafúró, süllyesztőfúró, dörzsár, menetfúró/ egymásutáni használatát. Az ujitási bizottság a javaslatot elfogadta.

Hajda László mérnök ugyancsak a Klement Gottwald gyár mérnöke, az Elektrotechnische Zeitschriftből anyagok azonoságának vizsgálatára szolgáló berendezést szerkesztett, amelynek különösen ott van nagy jelentősége, ahol az eltérő anyagminőségből adódó meghibásodások aránylag nagy százalékot tesznek ki.

x